

Universiteit
Leiden

Speech van Lesage Munyemana

Opening academisch jaar 2016-2017

5 september 2016

Geachte Rector-magnificus, excellenties, beste leden van de universitaire gemeenschap, en andere aanwezigen.

Mijn naam is Lesage Munyemana. Ik ben biologiestudent aan deze universiteit. De Universiteit Leiden! Het is een eer voor mij jullie vandaag te mogen spreken en dit pleidooi namens andere vluchteling-studenten te mogen houden.

In 2010 arriveerde ik in Nederland als vluchteling. De aanhoudende burgeroorlog en etnische conflicten in Kongo gaven mij geen andere keuze dan vluchten. Sindsdien is Nederland mijn nieuwe thuis geworden.

Ik ben dus *Leidenaar!*

Voordat ik het belang van de opzet van het Meeting point hier aan de universiteit duidelijk maak, wil ik eerst, met jullie permissie, iets kort over mijzelf vertellen; namelijk mijn verblijf in opvangcentra.

Zes jaar geleden arriveerde ik in Nederland als vluchteling. Snel belandde ik in een AZC, de grootste wachtkamer die ik ken; en mijn reis door Nederland was begonnen: Noord-Brabant, Zuid-Holland en Drenthe.

Verveling, frustratie en somberheid beschrijven mijn eigen verblijf jaren terug in vluchtelingcentra en zullen ongetwijfeld nog steeds van toepassing zijn op vele andere asielzoekers. Dagen, weken, maanden en soms zelfs jaren met als enige activiteit: wachten!

In mijn zoektocht naar iets nuttigs om te doen – een poging om iets van mijn dagen te maken – had ik niet zoveel opties. Studeren en werken zijn onmogelijk totdat een verblijfstatus aan je wordt toegekend. Toen dacht ik: wat als ik de taal, het Nederlands leer? Dan kan ik ten minste met de Nederlanders communiceren, mijzelf uitdrukken en mijn frustraties uiten.

Gelukkig gaf een lieve dame, mevrouw Liliane, taallessen in Eindhoven, waar ik toen verbleef. Bij haar heb ik snel de basis van het Nederlands geleerd en als bonus kreeg ik een beetje een Brabants accent.

Maar ik wilde snel Het Nederlands machtig zijn; dus heb ik op de rommelmarkt tijdens Koninginnedag (ja, toen hadden wij nog een koningin.). Ik heb dus een oud KRAMER-woordenboek aangeschaft dat ik overal mee naartoe nam.

Helaas moet je als asielzoeker naast wachten ook veel verhuizen. Enkele maanden later moest ik verhuizen naar een andere locatie, Den Haag. Jammer genoeg werden daar geen taallessen georganiseerd. Dat hield mij niet tegen om zelf het Nederlands beter te leren. Bibliotheken werden mijn nieuwe klaslokaal. Het goede nieuws was dat bijna elke stad zo'n kenniscentrum heeft en dat de toegang gratis is.

Later kreeg ik gelukkig mijn verblijfsvergunning en kon ik studeren en werken. Kortom: eindelijk kon ik echt leven. Ik heb altijd interesse gehad in de wetenschap. In overleg met mijn begeleider bij het Universitair Asiel Fonds (UAF) ben ik in Leiden komen wonen om hier na mijn taalcursus verder hoger onderwijs te volgen. Ik werd toegelaten tot de opleiding Biologie bij de Universiteit Leiden.

Het Nederlandse onderwijssysteem is rijk maar tegelijkertijd complex en moeilijk te begrijpen voor iemand die gewend is aan een compleet ander onderwijssysteem.

Al snel merkte ik op dat succesvol studeren meer was dan je tentamen halen: je moet ook je weg weten te vinden tussen al die verschillende diensten van de universiteit, in het geval bijvoorbeeld men ergens hulp bij nodig heeft.

Naast tentamens afleggen moeten studenten presentaties houden. Een studievaardigheid die de meesten van ons hier voor het eerst aangeleerd hebben. Ook het intensief werken in groepsverband was niet vanzelfsprekend. Een andere belangrijke ontdekking voor vluchteling-studenten is het veelvuldig gebruik van digitale leermiddelen.

Hoe getalenteerd, positief, intelligent, gemotiveerd, ambitieus en leergierig vluchteling-studenten ook zijn, het is lang niet altijd gemakkelijk. Zij hebben alles achter zich moeten laten. Een nieuwe leven starten in een nieuw land, een nieuwe taal leren, kortom: opnieuw beginnen. Dit kan leiden tot heimwee en je studievoortgang belemmeren.

Zelf heb ik dit ervaren. Na een lange worsteling vond ik de weg naar de studieadviseur die mij verwees naar de studentenondersteuning. Daar heb ik de nodige hulp gekregen en uit de gesprekken die ik daar samen met andere studenten voerde, is dit idee voor een ontmoetingspunt voortgekomen.

Het nieuwe universitaire Meeting point voor vluchteling-studenten wordt op 6 oktober geopend en komt bij Plexus. Ik wil u hier graag vast iets over vertellen.

Er zijn vele redenen waarom het Meeting point aan de Leidse universiteit een goed idee is. Ik licht vast drie taken toe:

Ten eerste. Het Meeting point is ingericht om specifieke vragen van vluchteling-studenten te beantwoorden en hun studiesucces te bevorderen. Thematische workshops zullen hier georganiseerd worden. Alumni en ouderejaars vluchtelingen kunnen hier de nieuwkomers empoweren.

Ten tweede. Het Meeting point wil bruggen bouwen tussen de vluchteling-studenten en Nederlandse studenten.

Veel Leidse studenten en docenten geven aan “iets” te willen doen voor deze groep maar men kan elkaar alleen niet gemakkelijk vinden. Het ontmoetingspunt, ingericht als woonkamer, zal ook fungeren als plek waar de Nederlandse en vluchteling-studenten elkaar kunnen ontmoeten. Afspraken kunnen dan hier plaatsvinden, waarbij deze ruimte met huiskamersfeer de gelegenheid biedt om rustig met elkaar in gesprek te gaan.

Ten derde. We streven ernaar vluchteling-studenten in de Nederlandse samenleving te integreren.

Dit wordt daarom een plek waar het ook draait om cultuuruitwisseling en verrijking van elkaars sociaal kapitaal. De vluchtelingen van vandaag zijn de Leidenaren van morgen! Als je vluchteling-studenten steunt bij het succesvol volgen van een opleiding zorgt dat ook voor hun snellere integratie in de maatschappij. Ik denk dat onze burgemeester, de heer Lenferink, het belang van goede integratie beaamt.

Het Meeting point van de universiteit is dus een plek die bijdraagt aan de inburgering van deze nieuwe Nederlanders.

Het Meeting point is mede mogelijk gemaakt door De Universiteit Leiden, Het Van Bergen Fund en de reünisten van Minerva via het LUF, Het Leids Universiteits Fonds. Bovendien, de reünisten van Minerva hebben het Meeting point tot een van hun Lustrum-goede-doelen gemaakt.

Nee, u bent niet te laat, u kunt nog onze sponsor worden. Denkt u aan de symboliek van het Meeting point.

De symboliek van het project is heel sterk. Ooit zei Nelson Mandela (die ooit hier gestaan heeft waar ik nu sta):

“Education is the most powerful weapon you can use to change the world”

Ofwel: educatie is het meest krachtige wapen dat je kunt gebruiken om de wereld te veranderen.

De jonge vluchteling-studenten voor wie het Meeting point is bedoeld komen allemaal uit landen waar oorlog woedt...al jaren. Ze zouden in een van de vele gewelddadige groeperingen kunnen eindigen, gewapend met een Kalasjnikov. Gelukkig zijn ze gevlucht. Ze zijn hier opgevangen. Laten wij hen wapenen met EDUCATIE.

Educatie, een hele andere soort wapen. Effectief om problemen mee op te lossen.

Ik dank jullie zeer voor jullie aandacht!
